

en una branca d'una bardissa, féu una gran reverència al fill del Rei, dient-li: «Ja que tu ets tan bo com el teu pare, escolta bé: sempre que et sentis fatigat per la muntanya, treu-te la gorra, i digues per tres vegades: «Canta, rossinyol, canta!» Tot seguit una font brollarà davant teu, i beuràs d'aquella aigua». El rossinyol cantà i desaparegué al moment.

El dia següent, el príncep, perseguint una papallona, va sentir-se tan defallit que recordà la recomanació del rossinyol, i, treient-se amb finura la gorra, cridà per tres voltes: «Canta, rossinyol, canta!» A l'instant brollà de la gleva una cristal·lina font; el fill del Rei begué fins a quedar-ne tip, i es trobà bé. Al següent dia li passà això mateix; trobant-se cansat després d'haver collit un gros ram de flors, va repetir la frase «Canta, rossinyol, canta!» i tot seguit del buid d'una roca sortí una nova font, begué del líquid que d'ella brollà i es trobà bé immediatament.

Això durà molts dies. Sortiren tantes fonts i begué el príncep tanta aigua, que es va curar completament, confonent i avergonyint els metges del país, amb immensa alegria dels Reis, els pares seus. Des de llavors les fonts ragen sempre constantment i aquestes són, segons la llegenda, les dels banys de Petersthal, que alivien les dolències de molts malalts.

* * *

D'entre els iniciadors i propulsors de l'afició a l'excursionisme a la nostra terra, Artur Osona en destaca com a capdavanter. Ell, junt amb Cèsar August Torres més tard, han estat els que millor han sabut infondre en el nostre poble l'amor a les excursions com a mitjà eficaç per assolir un perfecte coneixement de Catalunya, i d'aquesta manera esdevenir més amants de la Pàtria. No pecaríem d'exagerats en afirmar que Osona fou en el seu temps qui millor seguia aquesta norma, car havia corregut pam a pam tota la nostra terra i en coneixia tots els seus encisos i atractius.

Fent-se càrrec de la necessitat que hi havia d'estendre arreu l'amor a l'excursionisme, s'emprengué la publicació d'unes Guies molt interessants, que escrivia ell mateix, fruit de les seves caminades, i que tenen un gran valor per la veracitat i riquesa de detalls que enclouen, cosa que és més d'estimar tenint en compte que fins al seu temps poca cosa hi havia escrita sobre les regions a què es refereixen. El nombre d'aquests itineraris descriptius puja a més d'una vintena, i comprenen bona part de les comarques catalanes; ço que deixa entreveure la labor formidable realitzada per aquest excursionista ardit i incansable. D'una manera especial devem estar-li agraïts els vallesans per l'interès amb que estudià la nostra comarca i la montsenyenca, sobre les quals publicà sis d'aquelles Guies.